

Zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje

Do zasedání ZÚK

Bod programu: 11.10

16. zasedání zastupitelstva konané dne 10. 12. 2018

Věc:

Poskytnutí finančního daru organizaci WOMEN FOR WOMEN, o.p.s.

Materiál na stůl: ☐

Důvod předložení:

Rozhodnutí ve věci poskytnutí finančního daru organizaci WOMEN FOR WOMEN o.p.s. ve výši 900 000,- Kč.

Nárok na rozpočet:

Z rozpočtu odboru sociálních věcí ve výši 900 000,-Kč.

Projednáno:

Rada ústeckého kraje

Dne: 21. 11. 2018 Pro: 9 Proti: 0 Zdržel se: 0 Č. usnesení:

Výbor pro sociální věci, bezpečnost a sociálních věcí a služeb

Dne: 6. 12. 2018 Pro: Proti: Zdržel se: Č. usnesení:

Přílohy:

11.10-1 Název: bod 11.10 příloha 1_black.pdf Darovací smlouva ☐ U

11.10-2 Název: bod 11.10. příloha 2.pdf Interní sdělení odboru legislativně-právní ☐ U

11.10-3 Název: bod 11.10 příloha 3.pdf Mapa podpořených škol a dětí podle krajů k 30. 6. 2018 ☐ U

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo Ústeckého kraje

A) rozhoduje

o poskytnutí finančního daru dle § 36 písm. b) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, v celkové výši 900 000,- Kč organizaci WOMEN FOR WOMEN, o.p.s., Vladislavova 152/4, 140 00 Praha 4, IČ 24231509, a o uzavření darovací smlouvy dle přílohy č. 1 tohoto materiálu. Využití finančních prostředků a vyúčtování finančního daru bude organizací poskytnuto v termínu do 31. 12. 2019

B) ukládá

PhDr. Martinu Klikovi, MBA, DBA, 1. náměstkovi hejtmána Ústeckého kraje:

1) zabezpečit potřebné úkony k uzavření darovací smlouvy podpořené organizace dle přílohy č. 1 tohoto materiálu.

Termín: 28. 2. 2019

2) předložit Zastupitelstvu Ústeckého kraje informace o využití finančních prostředků a vyúčtování finančního daru organizace WOMEN FOR WOMEN, o.p.s.

Termín: 28. 2. 2020

Důvodová zpráva:

Rada Ústeckého kraje Usnesením č. 018/20R/2017 ze dne 02. 08. 2017 v souladu s § 59 odst. 3 zákona č. 129/2000 Sb. o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, rozhodla, že se Ústecký kraj nezapojí do výzvy č. 30_17_007 k předkládání žádosti o podporu v rámci Operačního programu potravinové a materiální pomoci. Současně bylo 1. náměstkovi PhDr. Martinu Klikovi, MBA, DBA uloženo hledat další možnosti podpory orientované na širší cílové skupiny.

Na základě toho bylo uskutečněno jednání se zástupci společnosti WOMEN FOR WOMEN, o.p.s., jež poskytuje pomoc rodičům a samoživitelům, kteří se ocitli v tíživé životní situaci, avšak aktivně přistupují k řešení svých problémů. Cílem projektu organizace je zajištění dětí, jejichž rodiče jsou v tíživé životní situaci a nemohou zaplatit školní obědy, zajistit pravidelnou kvalitní stravu a vypěstovat zdravé stravovací návyky. Podpora projektu směřuje dětem, které navštěvují základní školu. Základním kritériem pro zahájení spolupráce je, že se rodiče o své děti starají, komunikují se školou a svou tíživou situaci aktivně řeší. Operační program potravinové a materiální pomoci Ministerstva práce a sociálních věcí je zaměřen na děti, které navštěvují mateřskou školu, základní školu či víceletá gymnázia, avšak jednou z podmínek je, že se děti jako společně posuzované osoby z hlediska nároku na příspěvek na živobytí nacházejí v rozhodném období v hmotné nouzi, čímž je podpora zaměřena pouze na rodiny pobírající dávky pomoci v hmotné nouzi. Příjemci dávek pomoci v hmotné nouzi a dávek státní sociální podpory jsou zajištěni příspěvkem, který slouží na pokrytí základních životních potřeb, tedy jídlo, ošacení a hygienu. Z obou těchto systémů (dávky pomoci v hmotné nouzi – příspěvek na živobytí, dávky státní sociální podpory – příspěvek na dítě) by mělo docházet k úhradám obědů dětí ve školách. Na společném jednání zástupců Ústeckého kraje a Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 31. 05. 2017 bylo z naší strany doporučeno, aby došlo k modifikaci cílové skupiny Operačního programu potravinové a materiální pomoci, tak aby se pomoc neorientovala pouze na rodiče pobírající dávky pomoci v hmotné nouzi, ale také i na pracující samoživitele, jejichž situace je značně tíživá. Evropská komise však k modifikaci cílové skupiny vyjádřila nesouhlas. Důsledkem negativního vyjádření Evropské komise a nesystémovosti Operačního programu potravinové a materiální pomoci se Ústecký kraj rozhodl do vyhlášené výzvy nezapojit.

Dalším důvodem nezapojení Ústeckého kraje do výzvy č. 30_17_007 k předkládání žádosti o podporu v rámci Operačního programu potravinové a materiální pomoci jsou negativní zkušenosti krajů, které se do této či předchozích výzev operačního programu zapojily. Z materiálu, jež byl zpracován zástupci Moravskoslezského kraje pro účely jednání Asociace krajů vyplývá, že Operační program potravinové a materiální pomoci je nesystémový, a to z následujících důvodů:

- 1) Nárok na úhradu stravného není schopen reagovat na aktuální skutečnou potřebu jelikož:
 - a. je fixován na situaci v tzv. rozhodném období (zapojení dítěte do programu například v září 2019 je podmíněno tím, že se rodina v rozhodné době – 3 měsíce zpětně nacházela v hmotné nouzi)
 - b. neexistence rovných příležitostí (podpora rodin, respektive dětí je podmíněna zapojením školy do programu, pro skupinu dětí, které mohou být taktéž reálně ohroženy potravinovou deprivací může být tato podpora nedostupná, a to z důvodu nezapojení školy do programu).
 - 2) Podpora dětí je časově omezena (z dlouhodobého hlediska se jedná o nekonceptní řešení, které je závislé na časově ohraničeném financování z prostředků EU).
 - 3) Administrativní zátěž krajů bez nároku na uplatnění finančních náhrad spojených s touto administrací.
- V průběhu realizace projektu v Moravskoslezském kraji se dále ukázalo, že mezi další komplikace patří skutečnost, že zákonní zástupci neodhlášují děti ze školních obědů v době jejich nepřítomnosti. V takových případech je škola povinna fakturovat plnou cenu oběda, i přesto, že obědy nebyly fakticky zkonzumovány, v opačném případě by školní jídelna (případně výdejna) byla kontrolními orgány sankcionována. V případě, že strava nebyla odhlášena, přesto byla připravena, je po zákonném zástupci požadován doplatek k uhrazení plné ceny oběda. Vymáhání doplateků za neodhlášené obědy je vzhledem k cílové skupině projektu velmi náročné. Komplikace se objevují taktéž při evidenci odebraných obědů. Současné odbavovací systémy ve školních jídelnách fungují zejména na bázi čipů. Pořízení čipů je zpoplatněno (vratnou či nevratnou) zálohou, kterou je v případě ztráty nutné uhradit znovu. Dle zkušeností je ochota zákonných zástupců uhradit zálohu velmi nízká. Složitě je také plánování personálního zajištění v zařízeních školního stravování, počet dětí, které se zapojí do projektu na začátku školního roku, a které využívají tuto formu podpory v průběhu školního roku, se velmi liší (z důvodu vysoké míry migrace apod.), což má značný vliv na personální složení a komplikace spojené s náborem a ukončováním pracovních poměrů zaměstnanců.

Vzhledem k tomu, že Ústecký kraj chce podporovat děti i rodičů, kteří se ocitají v tíživé životní situaci, jsou zaměstnaní, avšak jejich příjmy se blíží k hranici životního minima bez nároku na jakékoliv sociální dávky, byla na společném jednání dohodnuta předběžná podpora organizace WOMEN FOR WOMEN o.p.s., formou finančního daru ve výši 900 000,- Kč. Aktivita projektu organizace WOMEN FOR WOMEN o.p.s. jsou v Ústeckém kraji již realizovány, ve školním roce 2018/2019 bylo podpořeno 68 základních škol a 888 dětí v celkové výši 3 585 520,- Kč. Nejvyšší počet podpořených dětí pochází z Moravskoslezského kraje, druhý nejvyšší počet podpořených dětí pochází právě z Ústeckého kraje. Přehled podpořených dětí a zapojených škol z Ústeckého kraje a dalších krajů do spolupráce s organizací WOMEN FOR WOMEN o.p.s. ke dni 30. 6.

2018 je součástí přílohy č. 3 tohoto materiálu.

Osoby v tíživé životní situaci, které jsou navázány na poskytovatele sociálních služeb, mohou využít potravinové pomoci. Od ledna 2018 vstoupila v platnost novela Zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, v platném znění. Uvedená novela upravuje povinnosti provozovatelů potravinářských podniků, kteří mají provozovnu s prodejní plochou větší než 400m². Potraviny, které nejsou v souladu s požadavky stanovenými tímto zákonem či jiným použitelným předpisem Evropské unie a splňují nezávadnost, musí být bezplatně poskytovány organizacím, které shromažďují potraviny, jež následně přidělují za účelem humanitární či charitativní pomoci. Jednou z těchto organizací, která má pověření Ministerstva zemědělství je Potravinová banka v Ústeckém kraji, se kterou má Ústecký kraj uzavřené Memorandum o spolupráci.

Novela uvedeného zákona přispěla k nárůstu objemu potravin Potravinové banky v Ústeckém kraji. Z toho důvodu byla s panem ředitelem Potravinové banky v Ústeckém kraji diskutována možnost podpory rodin, které se zapojí do aktivit organizace WOMEN FOR WOMEN o.p.s. Na společném jednání bylo domluveno, že ze strany Potravinové banky v Ústeckém kraji bude vytvořen informační leták o možnosti odběru potravin pro rodiny, či samoživitele, kteří budou zapojeni do projektu organizace. Informační leták bude distribuován zapojeným školám, které ho budou předávat vytipovaným rodinám. Samoživitelé by tak kromě uhrazených obědů mohli využívat podpory Potravinové banky v Ústeckém kraji, díky níž by měli zajištěné základní potraviny. Současně bude docházet k naplňování základního poslání potravinové banky, tedy boji proti hladu a plýtvání potravinami.

V roce 2016 bylo prostřednictvím Potravinové banky v Ústeckém kraji shromážděno přes 120 tun potravin. Jednalo se především o potraviny, u kterých hrozila likvidace i přesto, že jsou nezávadné a vhodné pro lidskou spotřebu. V současné době jsou ze strany Potravinové banky v Ústeckém kraji uzavřeny dohody se sedmi největšími obchodními řetězci, od nichž bude prováděn odběr právě takových potravin. Vzhledem k této skutečnosti je očekáván nárůst na 300-350 tun potravin ročně, což umožňuje navázání spolupráce s rodinami, které se zapojí do projektu organizace WOMEN FOR WOMEN, o.p.s.

Vyjádření odboru sociálních věcí:

Podpora ve formě individuální dotace organizace WOMEN FOR WOMEN, o.p.s. byla se zástupci této organizace projednávána, avšak vzhledem k administrativní zátěži a finanční nezávislosti byla tato možnost podpory odmítnuta. Organizace je příjemcem dotace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a celé řady finančních darů i ve vztahu k tomuto projektu, se kterým má dlouhodobé zkušenosti (je největším realizátorem obědů do škol v rámci ČR). I přesto se však odbor sociálních věcí domnívá, že je podpora této organizace ve formě finančního daru namístě. Usnesením č. 018/20R/2017 ze dne 02. 08. 2017 Rada Ústeckého kraje dle § 59 odst. 3. zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, neschválila podání projektové žádosti Ústeckého kraje do výzvy č. 30_17_007 v rámci Operačního programu potravinové a materiální pomoci, a to z výše uvedených důvodů. Cílem je podpoření širší cílové skupiny osob s dětmi, které se ocitly v tíživé životní situaci, kterou nedokáží vlastními silami řešit, ale aktivně přistupují k řešení svých problémů. Právě na širší cílovou skupinu uvedenou výše se aktivity organizace zaměřují. Dalším velmi důležitým argumentem je počet podpořených škol a dětí z Ústeckého kraje. Ve školním roce 2018/2019 se do aktivit projektu zapojilo 68 základních škol, v rámci nichž bylo podpořeno 888 dětí v celkové výši 3 585 520,- Kč. V souvislosti s celkovým počtem podpořených dětí je Ústecký kraj druhým nejvíce podporovaným krajem.

Vyjádření odboru školství, mládeže a tělovýchovy:

Odbor školství doporučuje podpořit úhradu stravného (tzv. obědy do škol) prostřednictvím daru obecně prospěšné WOMEN FOR WOMEN. Podpora dětem/žákům ve školním stravování je z Operačního programu potravinové a materiální pomoci velmi nesystémová. Stále není zřejmé, zda bude úhrada stravného cílové skupině pokračovat po skončení probíhajícího programového období. Jako velmi problematické se jeví vysvětlování dětem/žákům, že na obědy již chodit nemohou, protože skončila podpora financování z Evropského sociálního fondu. Odbor školství, mládeže a tělovýchovy také upozorňuje, že ke zrušení úhrad stravného může dojít v důsledku přestupu dítěte/žáka v průběhu školního roku na jinou školu, která nemusí být do výzvy zapojena (fluktuace dětí ze sociálně slabých rodin mezi školami je poměrně běžný jev). Ze zkušeností z krajů, kde je pomoc v rámci výzvy MPSV realizována vyplývá, že mnoho dětí/žáků do programu zapojena není a to z toho důvodu, že vyžaduje doložení potvrzení o tom, že se jejich rodina nachází v hmotné nouzi. To vyžaduje jistou aktivitu zákonných zástupců těchto dětí. Z předchozích výzev vyplývá, že přibližně třetina dětí, které mají na úhradu stravného nárok, pak skutečně podporu čerpá. Dále Zákonní zástupci často neodhlašují řádně obědy v době nepřítomnosti žáků ve škole. Pokud objednané obědy odhlášeny nejsou, je povinností zařízení školního stravování fakturovat plnou cenu oběda, i když fakticky nebyly zkonsumovány, protože byly za dotovanou cenu uvařeny. V opačném případě by školní jídelna (popř. výdejna) byla kontrolními orgány sankcionována. V případě, že strava nebyla odhlášena, přesto byla připravena, je po zákonném zástupci požadován doplatek k uhrazení plné ceny oběda (v případě ZŠ jde většinou o cenu kolem 27 Kč, výše doplatku je závislá na ceně oběda). Vymáhání doplateků za neodhlášené obědy je vzhledem k cílové skupině projektu Obědy do škol náročná záležitost.

Do výzvy se z výše uvedených důvodů nezapojily kraje Olomoucký, Pardubický a Jihomoravský. Přičemž jako jeden z důvodů je uváděna i administrativní náročnost realizace projektu.

S obecně prospěšnou společností WOMEN FOR WOMEN, která v Ústeckém kraji dlouhodobě působí, mají příspěvkové organizace Ústeckého kraje dobré zkušenosti.

Vyjádření odboru legislativně právního:

Poskytnutí individuální dotace na základě žádosti se jeví jako varianta, která je jistě právně méně riziková než varianta poskytnutí daru v soukromoprávním režimu, kterou zvolilo město Brno nebo Liberecký a Jihočeský kraj, u které nelze zcela vyloučit, že by příslušné orgány mohly právní předpisy a stanoviska interpretovat tak, že mělo být poskytováno v režimu veřejného práva formou dotace a na základě veřejnoprávní smlouvy.

Vyjádření odboru ekonomického:

Ekonomický odbor ve shodě s odborem legislativně – právním doporučuje vzhledem k transparentnosti a systémovosti poskytnutí finančních prostředků formou individuální dotace. Věcnou stránkou podpory se ekonomický odbor nezabýval. Zdrojem podpory je rozpočet odboru sociálních věcí.

Doplnění důvodové zprávy o dřívější projednání:

Materiál byl projednán dne 01. 11. 2017 v Radě Ústeckého kraje, která doporučuje Zastupitelstvu Ústeckého kraje rozhodnout o poskytnutí finančního daru dle § 36 písm. b) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů v celkové výši 1 000 000,- Kč organizaci WOMEN FOR WOMEN, o.p.s., Vladislavova 152/4, 140 00 Praha 4, IČ 24231509, a o uzavření darovací smlouvy dle přílohy č. 1 tohoto materiálu.

Materiál byl projednán dne 07. 12. 2017 ve Výboru pro sociální věci, bezpečnost a sociálně vyloučené lokality a následně v Zastupitelstvu Ústeckého kraje, konaného dne 11. 12. 2017, které podporu organizace WOMEN FOR WOMEN o.p.s. ve výši 1 000 000,-Kč ve formě finančního daru nepodpořilo. Dle návrhu Zastupitelstva Ústeckého kraje by měla být výše finančního daru snížena, z tohoto důvodu byl materiál pozměněn.

Materiál byl projednán dne 10. 1. 2018 v Radě Ústeckého kraje, dále byl materiál dne 25. 1. 2018 projednán ve Výboru pro sociální věci, bezpečnost a sociálně vyloučené lokality. Materiál byl poté dne 29. 1. 2018 předložen Zastupitelstvu Ústeckého kraje (příloha pod názvem „180129 WOMEN FOR WOMEN finanční dar“) – materiál byl stažen předkladatelem z projednání (jednalo se o částku 500 000,- Kč).

Materiál byl projednán dne 10. 1. 2018 v Radě Ústeckého kraje, dále byl materiál dne 22. 2. 2018 projednán ve Výboru pro sociální věci, bezpečnost a sociálně vyloučené lokality. Materiál byl poté dne 26. 2. 2018 opětovně předložen do Zastupitelstva Ústeckého kraje (příloha pod názvem „180226_Poskytnutí finančního daru organizaci WOMEN FOR WOMEN bod 8.7“) – materiál byl stažen předkladatelem z projednání (jednalo se o částku 500 000,-Kč).

Materiál byl projednán dne 21. 11. 2018 v Radě Ústeckého kraje, která navrhuje Zastupitelstvu Ústeckého kraje rozhodnout o poskytnutí finančního daru dle § 36 písm. b) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů v celkové výši 900 000,- Kč organizaci WOMEN FOR WOMEN, o.p.s., Vladislavova 152/4, 140 00 Praha 4, IČ 24231509, a o uzavření darovací smlouvy dle přílohy č. 1 tohoto materiálu.

Materiál byl projednán dne 6. 12. 2018 ve Výboru pro sociální věci, bezpečnost a sociálně vyloučené lokality.

Zpracoval / konzultoval:

Ing. Petra Lafková,
vedoucí odboru sociálních věcí

Předkládá:

PhDr. Martin Klika (1. náměstek hejtmána)

Schvalovací cesta:

1	Ing. Petra Lafková (vedoucí odboru)	 Ing. Petra Lafková 22. 11. 2018
2	JUDr. Simona Hejnová (vedoucí odboru)	 JUDr. Jan Svoboda 22. 11. 2018
3	Ing. Stanislav Dostál (vedoucí odboru)	 Ing. Stanislav Dostál 22. 11. 2018
4	Ing. Dagmar Waicová (vedoucí odboru)	 Ing. Dagmar Waicová 26. 11. 2018
5	PhDr. Martin Klika (1. náměstek hejtmána)	 Mgr. Martin Klika MBA 26.11.2018

Podpis zpracovatele:

Kateřina Kotlíková 22. 11. 2018